

بخش هایی از کتاب نکات آزمونی قانون یار جزای عمومی و اختصاصی (موسسه قانون یار)

موسسه قانون یار منتشر کرد

نکات آزمونی قانون یار جزای عمومی و اختصاصی

مخصوص داوطلبان آزمون های وکالت، قضاوت، کارشناسی ارشد و دکتری
(منطبق با آخرین اصلاحات قانون مجازات اسلامی ۹۹ و بر اساس قانون کاهش مجازات حبس تعزیری)

باقانون یار، رتبه تک رتبی یار

تالیف

محمدرضا مرادی

پژوهشگر برگزیده کشور و دارنده تندیس پژوهشگر برتر

با مقدمه و نظارت

دکتر بهنام اسدی

انتشارات قانون یار

۱۳۹۹

توجه داشته باشید قطع این کتاب جیبی است و با مطالعه این کتاب مختصر

بالاترین بازدهی را در آزمون خواهید داشت

جامع ترین و بهترین کتاب برای جمع بندی داوطلبانی که در مرحله پایانی و روزهای پایانی
نزدیک به آزمون هستند. این کتاب فوق العاده شامل نکات مهم و آزمونی است که هر داوطلب و
دانشجویی نیازمند مطالعه این اثر می باشد. جهت تهیه جامع ترین و کامل ترین کتب تماس بگیرید

۰۲۱۴۴۴۴۱۷۸۴ ۰۲۱۴۴۴۴۱۷۶۴ ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶ ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

ثبت سفارش در واتس آپ . تلگرام به شماره ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

جهت تهیه کاملترین و بهترین کتب با موسسه قانون یار تماس بگیرید ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹ و ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶

کتاب اول

کلیات

بخش اول: مواد عمومی

حاوی ۱۱۴ نکته مهم و آزمونی

نکته ۱: حقوق جزاء علمی است که به بررسی جرم، مجرم و نقش وی در پدیده مجرمانه و مسئولیت کیفری جامعه در برابر پدیده مجرمانه می پردازد. بنابراین چون مجازات واکنشی از طرف دولت و حاکمیت نظم عمومی می باشد می توان گفت حقوق جزا، شاخه ای از حقوق عمومی است.

✍️ **حقوق جزاء به دو قسم تقسیم می شود:**

۱- **حقوق جزای عمومی:** به بررسی قواعد عام و مشترک حقوق جزاء مانند: اصول حاکم بر تحقق جرایم، مسئولیت کیفری، ضوابط حاکم بر تعیین مجازات ها، تعریف جرم، ارکان تشکیل دهنده جرایم (عنصر مادی، عنصر معنوی، عنصر روانی)، شرایط مسئولیت کیفری (عقل، بلوغ و اختیار فرد در حین ارتکاب جرم با استناد به ماده ۱۴۰ قانون مجازات اسلامی) موانع مسئولیت مجازات ها (ماده ۱۴۶ تا ۱۵۹ قانون مجازات اسلامی) می پردازد.

۲- **حقوق جزای اختصاصی:** به بررسی جرایم به صورت خاص می پردازد و شرایط و نوع مجازات و کیفیات مربوط به آن را به صورت خاص با اعمال قواعد حقوق جزای عمومی تبیین می نماید. *

نکته ۲: اهداف حقوق جزاء عبارتند از:

- ۱- حفظ نظم عمومی و امنیت در جامعه
 - ۲- جلب رضایت مجنی علیه
 - ۳- پیشگیری از جرم از طریق: اصلاح مجرم، ارباب مجرم، ارباب دیگران. *
- نکته ۳:** کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات بازدارنده) در سال ۱۳۷۵ تصویب شده است. *

نکته ۴: موضوع طبقه بندی و تفکیک هریک از عناصر جرایم گوناگون، خارج از محدوده مطالعات حقوق جزاء عمومی است.

نکته ۵: ویژگی های کلی و عام حقوق جزاء عبارتند از:

- ۱- الزامی بودن قواعد آن
- ۲- داشتن ضمانت اجرای خاص
- ۳- کلی و عام بودن قواعد آن، بدین معنا که تمامی افراد در برابر قواعد آن باهم برابرند. *

منابع حقوق جزاء به دو دسته تقسیم می شوند: ۱- منابع اصلی ۲- منابع فرعی

• منابع اصلی عبارتند از:

۱- قانون اعم از قانون اساسی و قوانین عادی

۲- مصوبات هیئت دولت

۳- معاهدات بین المللی

۴- آرای وحدت رویه

۵- منابع فقهی معتبر یا فتاوی معتبر فقهی

• منابع فرعی عبارتند از:

۱- دکترین حقوقی

۲- رویه قضایی

✍ مقررات موضوعه مربوط به نهاد حقوقی اقدامات تأمینی و تربیتی، طبق

قانون مجازات اسلامی سال ۱۳۹۲ به صراحت نسخ شده است.

نکته ۶: در اصطلاح حقوقی به جرم دانستن یک رفتار، جرم انگاری می گویند.

نکته ۷: جرایم آنی، تابع قانون زمان وقوع جرم هستند.

۱۴/ نکات آزمونی قانون یار: جزای عمومی و اختصاصی

نکته ۸: آرای دیوان عالی کشور در مقام وحدت رویه قضایی، از نوع منابع اصلی حقوق جزاء است.

نکته ۹: در صلاحیت شخصی منفعل، اصل بر عدم محاکمه مجدد و مجازات مضاعف رعایت می گردد.

نکته ۱۰: سیاست جنایی، یعنی مجموعه تدابیر و شیوه های پیشگیری به منظور اصلاح و تربیت مجرمان. *

نکته ۱۱: با توجه به ماده ۱ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ این قانون مشتمل بر مجازات های بازدارنده نمی باشد.

نکته ۱۲: عدم امکان صدور حکم به سوزاندن سیم کارت در جرم مزاحمت تلفنی ناظر به، اصل قانونی بودن جرم است. *

نکته ۱۳: گستره قانون مجازات اسلامی، دربرگیرنده انواع جرایم و مجازات ها و اقدامات تامینی و تربیتی و شرایط مسئولیت کیفری می باشد. *

نکته ۱۴: ماده ۲ قانون مجازات اسلامی بیانگر اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتها است. بدین معنا که هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است، جرم محسوب می شود. *

نکته ۱۵: قاعده عطف به ماسبق نشدن قوانین جزایی، منصرف از قوانین و احکام الهی است. به عبارت دیگر شامل حدود، قصاص، دیات و تعزیرات منصوص شرعی نمی شود. *

نکته ۱۶: با توجه به اصول حقوق کیفری در خصوص رابطه میان «انگیزه» و «قصد مجرمانه» انگیزه از قصد مجرمانه جدا است و به طور کلی از ارکان عنصر معنوی جرم به شمار نمی رود.

نکته ۱۷: نتایج اصل قانونی بودن جرایم و مجازات ها عبارتند از:

- (۱) تفسیر مضیق و محدود قوانین جزایی
- (۲) عدم عطف به ماسبق شدن قوانین جزایی
- ✍ استثنائات اصل عطف به ماسبق شدن قوانین جزایی عبارتند از:

۱- قانون تخفیف دهنده

۲- قانون جرم زا

۳- قوانین مساعد به حال مرتکب

۴- قانون تفسیری

۵- تصریح قانون گذار

✍ در قوانین ماهوی (مثل قانون مجازات اسلامی) اصل بر عطف به ماسبق شدن قوانین است؛ مگر در موارد استثنایی.

نکته ۱۸: جرم مستمر و جرم استمرار یافته، اگر در زمان قانون لاحق به وقوع پیوندد، تابع قانون لاحق است؛ حتی اگر شدیدتر باشد.

نکته ۱۹: جرم به عادت، چنانچه رفتار تشکیل دهنده عادت به اندازه کافی در زمان حکومت قانون لاحق محقق شود، تابع قانون لاحق است. *

نکته ۲۰: اصل «قبح عقاب بلا بیان» در مقام بیان اصل قانونی بودن جرایم و مجازات ها است و باید گفت این قاعده از مبانی اصل قانونی بودن جرم و مجازات ها در نظام جزایی اسلام است.

نکته ۲۱: از نتایج اصل قانونی بودن جرم و مجازات ها، می توان به تفسیر مضیق قانون کیفری و اصل عطف به ماسبق شدن کیفری اشاره کرد. *

کتاب اول: کلیات/۴۱

آرمان های جامعه، چاره ای جز بهره گیری از مجازات ها و اعمال خشونت در مقابل خشونت نداریم و به ناچار اجرای عدالت در جامعه، اعمال مجازات را می طلبد.

نکته ۵۴: در مقایسه کیفرهای تکمیلی و تبعی باید گفت که هر دو مطابق **قانون** هستند، ولی **اولی** با **درج در حکم** و **دومی** بدون **درج در حکم** می باشد.

نکته ۵۵: چنانچه محکوم طی مدت اجرای مجازات تکمیلی مفاد حکم را رعایت ننماید، دادگاه صادرکننده حکم به پیشنهاد قاضی اجرای احکام:

بار اول: مدت مجازات تکمیلی مندرج در حکم را تا یک سوم افزایش می دهد.

بار دوم: بقیه مدت محکومیت مجازات تکمیلی به **حبس** یا جزای نقدی درجه **هفت** یا **هشت** تبدیل می شود.

نکته ۵۶: **مجازات تبعی**، مجازاتی است که به موجب **قانون** و به **تبع محکومیت مجرم** به مجازات اصلی، به محکوم تحمیل می شود و مستلزم قید در حکم دادگاه **نیست**.

✓ به استناد ماده ۲۵ قانون مجازات اسلامی در موارد ذیل **مجازات تبعی** اعمال می شود:

۱- محکومیت قطعی به مجازات **سالب حیات**

۲- محکومیت قطعی به **قطع عضو**

۳- محکومیت قطعی به **قصاص عضو**

۴- محکومیت قطعی به **نفی بلد**

۵- محکومیت قطعی به **حبس درجه ۱ تا ۵**

۶- محکومیت قطعی به **شلاق حدی**

نکته ۵۷: بعد از گذشت نیمی از مجازات تکمیلی، دادگاه صادرکننده حکم می تواند با وجود شرایط مناسب نسبت به لغو یا کاهش مدت زمان مجازات تکمیلی اقدام نماید.

نکته ۵۸: چنانچه نوع کیفرهای اصلی و تکمیلی در قانون یکسان باشند، فقط کیفر اصلی اعمال می شود.

نکته ۵۹: جرایم موجب مجازات های تعزیری درجه ۶ تا ۸ آثار تبعی ندارند.

نکته ۶۰: محکومیت به جزای نقدی و شلاق تعزیری و انفصال در هیچ صورت دارای آثار تبعی نیستند و موجب محرومیت از حقوق اجتماعی نمی شود. *

نکته ۶۱: ویژگی مجازات های تبعی عبارتند از:

۱- اثری مرتبط بر محکومیت جزایی اند.

۲- نیازی به درج در حکم ندارند.

۳- در محکومیت قطعی در جرائم عمدی اثر دارند.

۴- پس از اجرای حکم قطعی کیفری یا شمول مرور زمان محکوم را از حقوق مندرج در ماده ۲۶ قانون مجازات اسلامی محروم می کنند.

نکته ۶۲: محکومیت قطعی کیفری، فقط در جرایم عمدی دارای آثار تبعی می باشد و محکومیت به جرایم غیر عمدی، آثار تبعی ندارد و موجب محرومیت از حقوق اجتماعی نمی شود.

نکته ۶۳: برای لغو یا کاهش مدت زمان مجازات تکمیلی، پیشنهاد قاضی اجرای حکم ضروری است و دادگاه نمی تواند به صرف درخواست محکوم، حکم به لغو یا کاهش مدت مجازات تکمیلی دهد.

نکته ۶۴: درخصوص جرایم قابل گذشت، به محض گذشت شاکی یا مدعی خصوصی، اجرای مجازات موقوف می شود و اثر تبعی آن رفع می شود.

کتاب اول: کلیات/۴۳

نکته ۶۵: مجازات حبس و جزای نقدی، در تمام درجات مجازات های تعزیری قرار دارد.

نکته ۶۶: کلاهبرداری، از جرایم تعزیری درجه چهار محسوب می شود.

نکته ۶۷: سلب تابعیت دولت ایران که یکی از حقوق اجتماعی اتباع ایرانی می باشد، اصولاً به تبع حکم دادگاه ممکن نیست.

نکته ۶۸: تاثیر محکومیت به قتل غیر عمدی ناشی از رانندگی، بر محرومیت از حقوق اجتماعی به عنوان مجازات تبعی منتفی است.

نکته ۶۹: طبق قانون در مراجع رسمی، نمی توان افرادی را به سمت داوری و کارشناسی به دلیل محرومیت از حقوق اجتماعی انتخاب کرد.

نکته ۷۰: شخصی به موجب حکم قطعی به حبس ابد محکوم می شود، این محکومیت او را برای مدت ۷ سال از تاریخ توقف اجرای حکم از حقوق اجتماعی محروم می کند.

نکته ۷۱: موارد زیر محرومیت از حقوق اجتماعی، ناشی از محکومیت کیفری میباشند:

۱- استفاده از نشان های دولتی

۲- استفاده از عناوین افتخاری

۳- انتخاب شدن به سمت داوری در مراجع رسمی

نکته ۷۲: محرومیت از تصدی دفاتر اسناد رسمی در صورت محکومیت قطعی کیفری در جرایم عمدی، به شرح قانون مجازات اسلامی از جمله مجازات های تبعی است. *

نکته ۷۳: محرومیت از انتخاب شدن به نمایندگی مجلس، از مصادیق محرومیت از

۴۴/ نکات آزمونی قانون یار: جزای عمومی و اختصاصی

حقوق اجتماعی از مجازات های تبعی به حکم قانون و بدون ذکر در حکم دادگاه است. *

نکته ۷۴: مجازات شلاق تعزیری، فاقد مجازات تبعی است. *

نکته ۷۵: در عفو و آزادی مشروط با گذشت مدتهای مقرر ماده ۲۵ قانون مجازات اسلامی از زمان عفو یا آزادی مشروط، اثر تبعی نیز رفع می گردد. عفو خصوصی موجب زوال آثار مجازات نیست؛ مگر اینکه تصریح شده باشد. *

نکته ۷۶: به استناد ماده ۳۶ قانون مجازات اسلامی حکم محکومیت قطعی در جرایم ذیل در صورتی که موجب اخلال در نظم یا امنیت نباشد، در یکی از روزنامه های محلی در یک نوبت منتشر می شود:

۱- جرایم موجب حد محاربه و افساد فی الارض

۲- جرایم تعزیری درجه ۱ تا ۴

۳- کلاهبرداری بیش از یک میلیارد ریال.

نکته ۷۷: مجازات تبعی قاتل عمدی که به قصاص نفس محکوم شده، از تاریخ توقف اجرای حکم قصاص آغاز می شود. *

نکته ۷۸: انتشار حکم محکومیت در رسانه ملی یا یکی از روزنامه های کثیرالانتشار، وقتی مال موضوع جرم یک میلیارد ریال یا بیش از آن باشد، در جرم استفاده غیر مجاز از اموال دولتی لازم است. *

نکته ۷۹: در محکومیت به حد، دادگاه می تواند متهم را به مجازات تکمیلی نیز محکوم نماید.

نکته ۸۰: عفو عمومی، سبب زوال مجازات های تبعی می شود ولی عفو خصوصی تاثیری بر آنها ندارد.

بخش سوم: جرائم

حاوی ۱۴۰ نکته مهم و آزمونی

نکته ۱: تهیه مقدمات، اصولاً جرم نیست و قابل مجازات نمی باشد؛ مگر اینکه در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد.

نکته ۲: شروع به جرم رفتاری است که، علی رغم با قصد مجرمانه و انجام عملیات اجرایی به جهت وجود موانع خارجی به تحصیل نتیجه مورد نظر منتهی نگردیده است.

نکته ۳: با توجه به قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری چنانچه در اصل ارتشاء، انفصال دائم پیش بینی شده باشد در شروع به ارتشاء مجازات ۳ سال انفصال موقت داده می شود.

نکته ۴: مطابق ماده ۶۱۳ قانون تعزیرات «هرگاه کسی شروع به قتل عمدی نماید ولی نتیجه منظور، بدون اراده وی محقق نگردد؛ به ۶ ماه تا ۳ سال حبس تعزیری محکوم خواهد شد» این ماده با لحاظ ماده ۱۲۲ قانون مجازات اسلامی نسخ نشده است و دلیل آن هم این است که حکم خاص سابق توسط عام لاحق نسخ نمی شود.

نکته ۵: مطابق مبانی و قواعد کلی شرکت در جرم، در صورتیکه شریکی از کیفیات تخفیف دهنده برخوردار باشد، این کیفیات در مورد سایر شرکاء موثر نمی باشد.

نکته ۶: جرم محال، قابل مجازات است.

نکته ۷: برای تحقق شرکت در جرم، وحدت قصد شرکاء ضروری نیست.

نکته ۸: معیار شرکت در جرم، شرکت در عملیات اجرایی و استناد جرم به رفتار همه اشخاص است.

نکته ۹: شروع به جرم، منحصر به جرایم عمدی است، به جهت لزوم قصد مجرمانه بنابراین در جرایم غیر عمدی و جرایم ناشی از تخلف از نظامات دولتی، شروع به جرم قابل تصور نیست.

نکته ۱۰: دیوان عالی کشور در بحث شروع به جرم بیشتر از نظریه عینی استفاده

کرده است.

نکته ۱۱: برای تحقق **جرم تام** چهار مرحله طی خواهد شد:

۱- قصد مجرمانه

۲- تهیه مقدمات ارتکاب جرم

۳- شروع به اجرا

۴- اجرای جرم

✍ مجرد قصد مجرمانه (مرحله اول) که نهانی و نفسانی است، جرم نیست و مجازات ندارد.

✍ تهیه مقدمات ارتکاب جرم (مرحله دوم) که نهانی و نفسانی است با شرایط خاصی جرم است نه همیشه.

نکته ۱۲: شروع به جرایم، موجب **حبس تعزیری** درجه شش تا هشت جرم نیست؛ مگر این که به صورت موردی در قانون به آن تصریح شده باشد.

نکته ۱۳: مجازات شروع به **کلاهبرداری**، حداقل مجازات کلاهبرداری و بر حسب مورد انفصال دائم و موقت از خدمات دولتی است.

نکته ۱۴: مفهوم شروع به جرم، شروع عملیات اجرای جرم و معلق ماندن قصد به واسطه عامل خارج از اراده می باشد.

نکته ۱۵: مجازات شروع به جرم در جرایمی که مجازات قانونی آنها **شلاق تعزیری** است، در قانون پیش بینی نشده است. *

نکته ۱۶: «الف» به قصد **کشتن** «ب» طنابی خریداری کرده است، با فرض تعقیب موضوع و احراز مطلب مزبور توسط قاضی «الف» با این میزان از اقدام، فاقد تعقیب کیفری است.

نکته ۱۷: شرایط تشکیل دهنده شروع به جرم عبارت است از:

۱- قصد مجرمانه قبلی

۲- آغاز عملیات اجرایی

۳- وجود مانع خارجی برای تحقق جرم

۴- فقدان انصراف ارادی

✍ فرض شروع به جرم در جرائم غیر عمدی، متفتی و غیر ممکن است.

✍ شریک در جرم به کسی گفته می شود که، در اعمال اجرای جرم مشارکت داشته باشد.

نکته ۱۸: اصطلاح تجری در فقه، قابل انطباق با جرم محال در حقوق جزا می باشد.

نکته ۱۹: شخصی کلید ساز که از سرقت سارق اطلاع داشته کلیدی برای ورود به مکان وقوع سرقت می سازد و در اختیار سارق قرار می دهد، لکن قبل از وقوع سرقت کلید گم می شود و سرقت مورد نظر انجام نمی شود. در این فرض اقدام سازنده کلید جرم تام است. *

نکته ۲۰: جرم محال، جرمی است که به علت عدم امکان تحقق موضوع یا به علت عدم تکافوی وسیله واقع نمی شود.

نکته ۲۱: مجازات شریک در جرم، مجازات فاعل مستقل آن جرم است. *

نکته ۲۲: مجازات شروع به جرم در جرم زنای غیر محصنه ۳۱ ضربه تا ۹۹ ضربه شلاق یا حبس تا ۲ سال می باشد. *

نکته ۲۳: منظور از سوء قصد به جان مقامات سیاسی داخلی و خارجی در قانون مجازات اسلامی، شروع به قتل مقامات فوق الذکر است.

کتاب اول: کلیات/ ۸۷

نکته ۲۴: شرکت در جرم در برخی از **حدود** نظیر **قذف** و **شرب خمر** مفهومی ندارد.

نکته ۲۵: اگر مجازات جرمی **تعزیر** درجه ۶ تا ۸ باشد، شروع به آن **قابل مجازات** نیست.

نکته ۲۶: اگر شخصی **تیری** را به سوی انسانی پرتاب نموده و تیر مورد مزبور به فرد مورد نظر اصابت ننماید، جرم **عقیم** اتفاق افتاده است.

نکته ۲۷: شروع به جرایمی که مجازات **قانونی** آنها، جزای نقدی یا **شلاق تعزیری** به تنهایی باشد، **جرم نیست** و **قابل مجازات** نمی باشد. *

نکته ۲۸: شرکت در جرم در **عنصر مادی جرم**، **مشترک** ولی در **عنصر معنوی**، **مستقل** هستند. *

نکته ۲۹: جرم **عقیم**، جرمی است که مقصود و منظور بزهدار از ارتکاب جرم بنا به **عللی** که خارج از اراده اوست حاصل شده است.

مثلاً مثل کسی که تیری به قصد **کشتن** دیگری رها کرده ولی به خطا رفته و به او اصابت نکرده.

نکته ۳۰: شرکت در جرم عبارت است از؛ **همکاری** و **دخالت** دو یا چند نفر در انجام **عنصر مادی جرم** به طوری که **جرم** مستند به رفتار همه آنها باشد. *

نکته ۳۱: **فاعل معنوی**، کسی است که جرم را به وسیله دیگری مرتکب شده باشد.

نکته ۳۲: جرم محال هرگاه فاعل در نتیجه ناآگاهی، خواه به علت عدم امکان موضوع و خواه به علت عدم تکافوی وسیله از عمل خود نتیجه نگیرد مرتکب **جرم محال** شده است.

بنابراین **ممتنع الحصول** بودن نتیجه مجرمانه در جرم محال گاهی ناشی از عدم امکان موضوع است و گاهی ناشی از عدم تکافوی

وسیله است.

نکته ۳۳: شروط تحقق شرکت در جرم:

- ۱- وحدت قصد مجرمانه
 - ۲- تقدم یا تقارن علم و اطلاع یا وحدت قصد مجرمانه شرکاء نسبت به عملیات مجرمانه.
 - ۳- مستند بودن جرم به عمل همه شرکاء (صرف نظر از میزان تاثیر عمل هر شخص)
 - ۴- مشارکت در عملیات اجرایی
- نکته ۳۴:** تفاوت جرم عقیم و محال در این است که، تحقق نتیجه در ارتکاب جرم عقیم همیشه ممکن است ولی تحقق نتیجه در جرم محال ممکن نیست.
- نکته ۳۵:** تهیه مقدمات، اصولاً جرم نیست و قابل مجازات نمی باشد؛ مگر اینکه در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد.

نکته ۳۶: مجازات جرم عقیم، مجازات شروع به جرم است با وجود ۳ شرط:

- ۱- وجود مانع خارجی.
 - ۲- نتیجه مجرمانه قابلیت تحقق داشته باشد.
 - ۳- در قانون برای آن جرم انگاری شده باشد.
- نکته ۳۷:** مطابق مبانی و قواعد کلی «شرکت در جرم» در حقوق کیفری ایران در صورتی که شریکی از کیفیات تخفیف دهنده برخوردار باشد، این کیفیات نیز در مورد سایر شرکاء مقرر است.

نکته ۳۸: معاونت در شروع به جرم در جرایم تعزیری درجه ۶ تا ۸ مجازات ندارد،

کتاب دوم

حدود

حاوی ۱۰۴ نکته مهم و آزمونی

نکته ۱: در جرایم محاربه و افساد فی الارض و جرایم منافی عفت با عنف، اکراه، ربایش یا اغفال، صرف ادعاء، مسقط حد نیست و دادگاه موظف به بررسی و تحقیق است.

نکته ۲: اقرار متهم، تنها به شرطی دارای اعتبار شرعی است که در پیشگاه قاضی محکمه صورت پذیرفته باشد.

نکته ۳: حدود شرعی، فقط از طریق توبه و عفو به کیفیت مقرر در قانون قابل سقوط، تبدیل و تقلیل است. *

نکته ۴: در مورد حدودی که در قانون ذکر نشده است طبق اصل ۱۶۷ قانون اساسی عمل خواهد شد. *

نکته ۵: شرایط مسئولیت کیفری در جرایم حدی عبارت است از:

۱- علم به حرمت شرعی رفتار ارتكابی

۲- عقل

۳- قصد

۴- بلوغ

۵- اختیار

نکته ۶: مقصود از علم به حرمت شرعی رفتار ارتكابی، جهل حکم است که طبق آن مرتکب باید به حرام بودن عمل خود و داشتن ضمانت اجرایی برای آن آگاه باشد.

نکته ۷: اگر یک مرد مسلمان دو زن مسلمان را به قتل برساند، پرداخت فاضل دیه لازم نیست.

نکته ۸: هرگاه زانی یا زانیه ادعای اشتباه و ناآگاهی کنند، ادعای آنان بدون شاهد و سوگند پذیرفته می شود و حد ساقط می گردد. *

کتاب دوم: حدود / ۱۲۱

نکته ۹: مطابق اصل ۱۶۷ قانون اساسی قاضی موظف است کوشش کند حکم هر دعوا را در قوانین مدونه بیابد و اگر نیابد با استناد به منافع معتبر اسلامی یا فتاوی معتبر حکم قضیه را صادر نماید و نمی تواند به بهانه سکوت یا نقض یا اجمال یا تعارض قوانین مدونه از رسیدگی به دعوا و صدور حکم امتناع ورزد.

نکته ۱۰: وقتی متهم در جرایم موجب حد ادعا کند که اقرار وی با تهدید، ارعاب یا شکنجه بوده است، ادعای مذکور بدون نیاز به بینه و سوگند پذیرفته می شود.

نکته ۱۱: شخصی مرتکب زنای ساده می شود. در ضمن رسیدگی ادعا می نماید که به زنا اکراه شده است. دادگاه در خصوص مسئولیت کیفری وی ملزم به تحقیق است و تحمل مسئولیت نبودن دلیلی مخالف ادعایش است.

نکته ۱۲: دادگاه اساساً نمی تواند کیفیت، نوع و میزان حدود شرعی را تغییر یا مجازات را تقلیل دهد یا تبدیل یا ساقط نماید.

نکته ۱۳: شخصی به اتهام سرقت مشمول حد، پس از تعقیب دادسرا در محضر بازپرس به جرم ارتكابی اقرار کرده است، لیکن در دادگاه منکر اقرار قبلی خود شده و ادعا می کند با تهدید مجبور به اقرار شده است. در اینصورت ادعای او بدون نیاز به بینه و سوگند پذیرفته می شود.

نکته ۱۴: حد زنای با محارم نسبی، قتل است.

نکته ۱۵: هرگاه مرد و زنی که با هم جماع نموده اند، ادعای اشتباه و ناآگاهی در صورتی که احتمال صدق مدعی داده شود، ادعای مذکور بدون شاهد و سوگند پذیرفته شده و حد ساقط می شود.

نکته ۱۶: حد زنا در زنا با محارم نسبی و زن پدر و زنای غیر مسلمان با زن مسلمان که موجب قتل زانی است و زنای به عنف و اکره که موجب قتل اکراه کننده است، قتل است.

نکته ۱۷: هرگاه کسی با زنی که راضی به زنا با او نباشد در حال بیهوشی، خواب یا مستی زنا کند رفتار او در حکم **زنا با زنی به عنف** است. در زنا از طریق اغفال و فریب دادن دختر نابالغ یا از طریق ربایش، تهدید و یا ترساندن زن اگرچه موجب تسلیم شدن او شود نیز حکم فوق جاری است.

نکته ۱۸: زنا با زن غیر مسلمان، موجب **قتل زانی** نیست.

نکته ۱۹: حد زنا برای زانی **محسن** و زانیه **محصنه**، **رجم** است.

نکته ۲۰: زنا با زن غیر مسلمان با زن مسلمان، موجب **قتل زانی** است و زانیه حسب مورد مجازات می شود.

نکته ۲۱: مجازات **مرد متاهلی** که قبل از دخول و زناشویی با همسر دائم خود، مرتکب زنا با دیگری شود:

۱- حد جلد

۲- تراشیدن موی سر

۳- تبعید به مدت یک سال تمام قمری است.

نکته ۲۲: اگر فاعل لواط غیر مسلمان و مفعول مسلمان باشد حد فاعل، **اعدام** است همچنین در صورت دارا بودن شرایط احصان، عنف و اکراه نیز حد فاعل **اعدام** خواهد بود.

نکته ۲۳: زنا با زن در حال خواب یا مست، در حکم **زنا با زنی به عنف** است.

نکته ۲۴: اگر کسی دختر نابالغ باکره ای را **اغفال** کرده و با جلب رضایت او با وی زنا کند، در این حالت مشمول حکم **اعدام** به پرداخت **ارش البکاره** و **مهر المثل** میشود.

نکته ۲۵: در زنا با **محصنه**، چنانچه زانیه بالغ و زانی نابالغ باشد، مجازات **زانیه** صد ضربه شلاق است.

کتاب چهارم

دیات

حاوی ۱۷۳ نکته مهم و آزمونی

نکته ۱: دیه مالی و بالذات مختص، جرایم شبه عمدی و خطای محض میباشد و با طبع در جنایات عمدی در صورتیکه قصاص ممکن نباشد کاربرد ندارد. که از سوی شارع برای جنایت تعیین شده است. *

نکته ۲: ارش، دیه غیرمقدر است که میزان آن در شرع تعیین نشده است و دادگاه با لحاظ نوع و کیفیت جنایت و تأثیر آن بر سلامت مجنی علیه و میزان خسارت وارده با در نظر گرفتن دیه مقدر و با جلب نظر کارشناس میزان آن را تعیین میکند.

نکته ۳: در صدمات بدنی، پرداخت ارش در موردی که صدمه وارده قانوناً دیه معینی ندارد، عملی است. *

نکته ۴: تاخیر در پرداخت انواع دیه که در قانون مشخص شده، بدون تراضی طرفین جایز نیست.

نکته ۵: دیه اعم از مقدر و غیر مقدر :

۱- دیه مقدر، مال معینی است که در شرع مقدس به سبب جنایت غیر عمدی بر نفس، عضو یا منفعت یا جنایات عمدی در مواردی که به هر جهتی قصاص ندارد، مقرر شده است. *

۲- دیه غیر مقدر، (ارش) است که میزان آن در شرع تعیین نشده است و دادگاه به لحاظ نوع و کیفیت جنایت و تأثیر آن بر سلامت مجنی علیه و میزان خسارت وارده با در نظر گرفتن دیه مقدر و با جلب نظر کارشناس، میزان آن را تعیین می کند.

نکته ۶: در مورد میزان ارش جنایت وارده بر زن و مرد باید گفت ؛ از لحاظ میزان، در مورد ارش فرقی میان زن و مرد نیست. *

نکته ۷: ورثه مقتول، به جز بستگان مادری به نسبت سهم الارث از دیه مقتول نیز ارث میبرند.

نکته ۸: دیه از لحاظ آثار و احکام، تنها جنبه مدنی دارد. *

نکته ۹: دریافت دیه از سوی اولیای دم و پرداخت دیه از سوی عاقله، به ترتیب به نسبت سهم الارث و مساوی انجام می شود.

نکته ۱۰: میزان دیه براساس روز پرداخت محاسبه می شود، نه قیمت روز حادثه یا قیمت روز صدور حکم.

نکته ۱۱: در جنایت شبه عمدی، خطای محض و جنایت عمدی که قصاص در آن جایز یا ممکن نیست، در صورت درخواست مجنی علیه یا ولی دم دیه پرداخت میشود؛ مگر به نحو دیگری مصالحه شود.

نکته ۱۲: در صورتی که قاتل از ورثه مقتول باشد چنانچه قتل عمدی باشد، از اموال و دیه مقتول و در صورتی که خطای محض یا شبهه عمدی باشد، از دیه وی ارث نمیرد. در موارد فقدان وارث دیگر، مقام رهبری وارث است.

نکته ۱۳: شرایط سوگند به شرح ذیل می باشد:

۱- اداکننده سوگند باید؛ عاقل، بالغ، قاصد و مختار باشد.

۲- سوگند باید مطابق قرار دادگاه باشد.

۳- بین مسلمان و غیر مسلمان در ادای سوگند به نام خداوند متعال تفاوتی وجود ندارد.

۴- سوگند باید مطابق ادعا، صریح در مقصود و بدون هر گونه ابهام و از روی قطع و یقین باشد.

۵- سوگند، با لفظ است و در صورت تعذر یا نوشته یا اشاره روشن در مقصود.

۶- سوگند فقط نسبت به طرفین دعوی و قائم مقام آن ها مؤثر است.

نکته ۱۴: نصاب قسامه در جائفه، دو قسم است.

نکته ۱۵: دیه، حسب مورد حق شخصی مجنی علیه یا ولی دم است و احکام و آثار مسؤولیت مدنی یا ضمان را دارد. ذمه مرتکب جز با پرداخت دیه، مصالحه، ابراء و تهاتر، بری نمی گردد.

نکته ۱۶: ادله اثبات دیه، علاوه بر قسامه، همان ادله اثبات دیون و ضمان مالی است.

نکته ۱۷: در جراحات هایی که موجب سدس دیه یا کمتر است، نصاب قسامه یک قسم است.

نکته ۱۸: در جرایم مستوجب حدود، قصاص و دیات ادله شرعی، موضوعیت دارند و قاضی با استناد به ادله شرعی قتل اقرار و شهادت، رأی صادر می کند؛ مگر علم به خلاف آن داشته باشد.

نکته ۱۹: سوگند، فقط نسبت به طرفین دعوی و قائم مقام آن ها مؤثر است.

نکته ۲۰: موقعیت حقوقی ارش در حقوق جزای اسلامی به شرح ذیل است: ارش خسارت غیر عمدی جنایت بر عضو است که برای آن عضو، دیه ای مقرر نشده است.

نکته ۲۱: قتل عمدی موجب دیه، به شرح مقرر در باب قصاص با قسم پنجاه مرد و قتل غیر عمدی با قسم بیست و پنج مرد، تنها در صورت حصول لوث و فقدان ادله دیگر غیر از سوگند منکر، اثبات می شود.

نکته ۲۲: هرگاه در اثر جنایت واقع شده مجنی علیه یا ولی او مدعی زوال یا نقصان منفعت عضو شود در صورت لوث و عدم دسترسی به کارشناس مورد وثوق و عدم امکان آزمایش و اختبار موجب علم، ادعای مجنی علیه یا ولی او با قسامه به اثبات می رسد.

نکته ۲۳: در مورد دیه سقط جنین شبه عمد، پرداخت دیه به عهده جانی است.

نکته ۲۴: در خطای محض، دیه سقط جنین بر عهده عاقله است، خواه جنین روح

پیدا کرده یا نکرده باشد. *

نکته ۲۵: نصاب **قسامه** در جنایت بر اعضاء اعم از عمد و غیر عمد عبارت است از:

- ۱- جنایاتی که موجب دیه کامل است: ۶ قسم
- ۲- در جنایاتی که موجب ۵/۶ دیه کامل است: ۵ قسم
- ۳- در جنایاتی که موجب ۲/۳ دیه کامل است: ۴ قسم
- ۴- در جنایاتی که موجب ۱/۲ دیه کامل است: ۳ قسم
- ۵- در جنایاتی که موجب ۱/۳ دیه کامل است: ۲ قسم
- ۶- در جنایاتی که دیه آن به مقدار ۱/۶ دیه کامل است: ۱ قسم

نکته ۲۶: در اختلاف میان مرتکب و مجنی علیه یا ولی او نسبت به بازگشت تمام یا بخشی از منفعت زائل شده یا نقصان یافته، در صورت فقدان دلیل اثباتی، قول مجنی علیه یا ولی او با **سوگند** مقدم است و نوبت به اجرای قسامه نمیرسد.

نکته ۲۷: در صورتی که قتل با اقرار متهم ثابت شود، در **قتل خطای محض** پرداخت دیه به عهده عاقله نیست. *

نکته ۲۸: در قتل خطای محض اثبات قتل با بینه، قسامه و علم قاضی **باید** انجام شود تا عاقله دیه را پرداخت کند. *

نکته ۲۹: عاقله، **مکلف** به پرداخت دیه جنایتهایی که شخص بر خود وارد می سازد نیست.

نکته ۳۰: **قسامه** عبارت است از؛ سوگندهایی که در صورت فقدان ادله دیگر غیر از سوگند منکر و وجود لوث شاکی برای اثبات جنایت عمدی یا غیر عمدی یا خصوصیات آن و متهم برای دفع اتهام از خود اقامه می کند. *

کتاب پنجم

تغزیرات و مجازات بازدارنده

حاوی ۴۹۶ نکته مهم و آزمونی

نکته ۱: تعداد بیش از ۲ نفر افراد می توان گفت که : جمعیتی یا گروهی به هدف بر هم زدن امنیت کشور تشکیل شده است که، طبق قانون جزایی می توان آنها را مجازات نمود.

نکته ۲: تشکیل جمعیت در صورتی جرم است که هدف آن، برهم زدن امنیت کشور باشد.

نکته ۳: عضویت در دسته ها یا شعب جمعیت ها که هدف بر هم زدن امنیت کشور را دارند، در صورتی جرم که شرکت کننده از اهداف تشکیل این موضوع بی اطلاع باشد، در این حالت بی اطلاعی، از اهداف جمعیت ها از عوامل معاف کننده مجازات ها خواهد بود.

نکته ۴: انجام فعالیت تبلیغی، در صورتی که علیه کلیت نظام یا به نفع گروه های مخالف نظام باشد، یک جرم علیه امنیت محسوب می شود. *

نکته ۵: در تحقق جرم فعالیت تبلیغی علیه نظام، استمرار داشتن تبلیغ، شرط است. *

نکته ۶: جرم جاسوسی، از مصادیق جرم آنی است. *

نکته ۷: برای تحقق جرم جاسوسی موضوع ماده ۵۰۱ قانون مجازات اسلامی ((تعزیرات)) ((مرتکب)) ممکن است صلاحیت دسترسی به اطلاعات و اسناد را نداشته باشد، ولی علم او به عدم صلاحیت گیرنده و عمد او در تسلیم اطلاعات شرط است.

نکته ۸: قرار دادن نقشه ها یا اسرار یا اسناد راجع به سیاست داخلی یا خارجی کشور در اختیار افرادی که صلاحیت دسترسی به آنها را ندارند، در صورتی که به نحوی متضمن نوعی جاسوسی باشد، جرم است. *

نکته ۹: داشتن مأموریت خاص، از ضوابط تشخیص جاسوسی است.

نکته ۱۰: «الف» در قلمرو ایران به نفع یک دولت بیگانه و به ضرر دولت بیگانه دیگر مرتکب یکی از اعمال جاسوسی می شود. در این فرض در صورتی که به امنیت ملی ایران صدمه وارد آید، قابل مجازات است. *

کتاب پنجم: تعزیرات و مجازات بازدارنده / ۱۸۵

نکته ۱۱: در غیر موارد مفروض قانونی، جرم جاسوسی با داشتن مأموریت خاص قابل تشخیص است. *

نکته ۱۲: هرگاه کسی برای رعب و هراس و سلب آزادی و امنیت مردم دست به اسلحه ببرد، بر اساس مقررات موجود محارب است. *

نکته ۱۳: در مورد جرم جاسوسی علیه دولت «الف» و به نفع دولت «ب» در ایران، این عمل هرگاه به امنیت ملی ایران صدمه بزند، جرم است *

نکته ۱۴: تحریک نیروهای رزمنده به عصیان یا فرار هرگاه موثر باشد، جرم است.

نکته ۱۵: جرم تحریک موثر نیروهای رزمنده یا اشخاصی که به نحوی در خدمت نیروهای مسلح هستند برای فرار، عصیان، تسلیم یا عدم اجرای وظایف نظامی اعم از داشتن قصد براندازی حکومت یا شکستن نیروهای خودی در برابر دشمن یا عدم آن از مصادیق، معاونت به عنوان جرم مستقل است. *

نکته ۱۶: عنوان قانونی اتهام مامور دولت که به واسطه بی مبالاتی، اطلاعاتی را در اختیار دشمن قرار دهد در حالی که به او آموزش داده شده است، عبارت است از؛ تخلیه اطلاعاتی. *

نکته ۱۷: مساحقه و بی مبالاتی در حفظ و نگهداری اطلاعات طبقه بندی شده که منجر به تخلیه اطلاعاتی توسط دشمن گردد، در صورتی که فرد، مامور دولتی و مسئول حفظ و نگهداری اطلاعات طبقه بندی شده باشد و آموزش لازم را نیز دیده باشد، جرم است. *

نکته ۱۸: بر اثر بی مبالاتی و عدم رعایت اصول حفاظتی توسط ماموران که مسئول امور حفاظتی و اطلاعاتی طبقه بندی شده می باشد، اسنادی توسط دشمن ربوده می شود. در این فرض جرم ماموران مذکور، اهمال در نگهداری اسناد دولتی است.

۱۸۶/ نکات آزمونی قانون یار: جزای عمومی و اختصاصی

نکته ۱۹: چنانچه فردی در زمان جنگ مرتکب یکی از جرایم امنیت داخلی و خارجی (موضوع فصل اول قانون مجازات اسلامی، بخش تعزیرات و مجازات بازدارنده) گردد، کیفر وی، مجازات اشد همان **جرم** است. *

نکته ۲۰: هرکسی بدون آن که جاسوسی کند و یا جاسوسان را مخفی نماید، افرادی را به هر نحو شناسایی و جذب نموده و جهت **جاسوسی** علیه امنیت کشور به دولت خصم یا کشورهای بیگانه معرفی نماید، به شش ماه تا دو سال حبس محکوم می شود.

نکته ۲۱: مخفی کردن جاسوسان خارجی، در صورتی **جرم** است که، به قصد برهم زدن امنیت ملی یا کمک به دشمن باشد. *

نکته ۲۲: معرفی کسی به سفارت یک کشور خارجی جهت **جاسوسی**، در صورتی که معرفی مسبوق به شناسایی و جذب فرد باشد، جرم است. *

نکته ۲۳: صرف معرفی یک نفر به کشور بیگانه ای که دارای روابط خصمانه با ایران نمی باشند، جهت **جاسوسی** علیه امنیت کشور، در صورتی که معرفی مسبوق به جذب باشد، **جرم** است. *

نکته ۲۴: ادعای بمب گذاری **هواپیما** در صورتی که دروغ بوده و قصد بر هم زدن امنیت کشور و تشویش اذهان عمومی اظهار شده باشد، جرم است. *

نکته ۲۵: در جرم **بغی**، استفاده از سلاح شرط نیست.

نکته ۲۶: تحریک و اغوای مردم به قتل با یکدیگر، وقتی جرم علیه امنیت کشور تلقی میشود که به قصد برهم زدن امنیت کشور باشد. *

نکته ۲۷: عنوان کیفری کسی که مردم را به کشتار با یکدیگر تحریک و اغوا مینماید، **جرم مستقل** است.

نکته ۲۸: ماده ۵۱۲ قانون مجازات اسلامی به این شرح است؛ هرکس مردم را به قصد برهم زدن امنیت کشور به جنگ و کشتار با یکدیگر اغوا یا تحریک کند صرف نظر

کتاب پنجم: تعزیرات و مجازات بازدارنده ۱۸۷/

از اینکه موجب قتل و غارت بشود یا نشود، به ۱ تا ۵ سال حبس محکوم می گردد، اگر مردم با تحریک این فرد مبادرت به کشتار کنند، عنوان مجرمانه ی این فرد **محرك مباشر** است. *

نکته ۲۹: تحریک مردم به جنگ، هرگاه به قصد برهم زدن امنیت کشور انجام شود **جرم** است.

نکته ۳۰: در محاربه، استفاده از **سلاح** شرط نیست، اما ظاهر کردن آن شرط است .

نکته ۳۱: هر کس یا گروهی با **دول خارجی** متخاصم به هر نحو علیه جمهوری اسلامی ایران **همکاری** نماید، در صورتی که **محارب** شناخته نشود، به **یک تا ده سال** حبس محکوم می گردد.

نکته ۳۲: در جامعه هر کس مردم را به قصد بر هم زدن امنیت کشور به جنگ و کشتار با یکدیگر اغوا کند. (کلمه «اغوا» به معنی، گمراه ساختن به کار رفته است)

نکته ۳۳: هر کس در زمان جنگ مرتکب یکی از جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی شود ، به مجازات **اشد** همان **جرم** محکوم می گردد.

نکته ۳۴: توهین به مقدسات اقلیت های دینی، شناخته در ایران در **صورتی** جرم است که ، آن مقدسات جزء مقدسات اسلام هم باشد.

نکته ۳۵: اگر **اھانت** به مقدسات مذهبی مشمول حکم ساب النبی باشد، مجازات مرتکب عبارت است از ؛ **اعدام**.

نکته ۳۶: منظور از **سوء قصد** به جان مقامات سیاسی، شروع به قتل آنهاست.

نکته ۳۷: از مقامات **داخلی**، رئیس مجلس شورای اسلامی مشمول مقررات **سوء قصد** است. *

نکته ۳۸: در مورد مجازات **سوء قصد** به جان مقامات داخلی اگر **محارب** نباشد، به حبس از سه تا ده سال محکوم خواهد شد.

نکات مهم و کلیدی قانون کاهش مجازات حبس تعزیری ۱۳۹۹

نکته ۱: مجازات مقرر در ماده ی ۶۱۴ قانون مجازات اسلامی برای جرم ایراد ضرب و جرح عمدی موجب نقصان یا شکستن یا از کار افتادن عضو و ...، از حبس تعزیری درجه ۵ به حبس تعزیری درجه ۶ کاهش یافت.

نکته ۲: مجازات آدم ربایی در ماده ۶۲۱ قانون مجازات اسلامی حبس از ۵ تا ۱۵ سال و در حالت مشدد «سن مجنی علیه کمتر از ۱۵، با وسیله نقلیه بودن، یا وارد شدن آسیب جسمی یا حیثیتی» حداکثر، یعنی ۱۵ سال بود. طبق قانون جدید مجازات آدم ربایی دو حالت دارد:

حالت اول: اگر آدم ربایی، به عنف یا تهدید باشد: «حبس درجه ۴» (یعنی بیش از ۵ تا ۱۰ سال)

حالت دوم: اگر آدم ربایی، به عنف یا تهدید نباشد به «حبس درجه پنج» (یعنی بیش از ۲ تا ۵ سال)

نکته ۳: مجازات مقرر در ماده ی ۶۷۷ برای جرم تخریب عمدی تغییر یافت. چنانچه میزان خسارت وارده از ۱۰ میلیون تومان کمتر باشد، مرتکب به جزای نقدی تا دو برابر معادل خسارت وارده محکوم می گردد.

نکته ۴: مجازات حبس تخریب محصول: ماده ۶۸۴ از «شش ماه تا سه سال» به حبس درجه ۶ یعنی بیش از «شش ماه تا دو سال» کاهش یافته است.

نکته ۵: مجازات افتراء موضوع ماده ۶۹۷ از «یک ماه تا یک سال و تا ۷۴ ضربه شلاق» به «جزای نقدی درجه ۶ یعنی بیش از ۲۰ میلیون ریال تا ۸۰ میلیون ریال» تبدیل می شود.

نکته ۶: مجازات توهین ساده موضوع ماده ۶۰۸ از «شلاق تا ۷۴ ضربه یا جزای نقدی از ۵۰ هزار تا یک میلیون ریال» به «جزای نقدی درجه ۶ یعنی بیش از ۲۰ میلیون ریال تا ۸۰ میلیون ریال» تبدیل می شود.

نکات مهم و کلیدی قانون کاهش مجازات حبس تعزیری ۱۳۹۹ / ۲۴۱

نکته ۷: ماده ۲ قانون کاهش، یک تبصره به ماده ۱۸ قانون مجازات اسلامی اضافه می کند که ، چنانچه دادگاه در حکم صادره مجازات حبس را بیش از حداقل مجازات مقرر در قانون تعیین کند، باید مبتنی بر بندهای مقرر در این ماده و سایر جهات قانونی، علت صدور حکم به بیش از حداقل را ذکر کند و عدم رعایت آن، **تخلف انتظامی** است.

نکته ۸: صدور همه احکام حبس و غیر حبس، حداقل و حداکثر **می بایست** مستند، مستدل و موجه باشد.

نکته ۹: اصلی در قوانین کیفری وارد شده، به نام اصل صدور حکم حبس حداقل و حکم بیش از آن نیازمند ذکر **دلیل** است.

نکته ۱۰: تمام حبس های ابد غیر حدی مقرر در قانون به حبس **درجه یک** تبدیل می شود. حبس درجه یک (مجازات بیش از ۲۵ سال) است.

نکته ۱۱: ماده ۲۳ قانون مجازات اسلامی در خصوص **مجازات تکمیلی** را مورد اصلاح قرار و در حالی که تاکنون در خصوص مجازات قصاص، دیات و تعزیر تا درجه ۶ امکان تعیین مجازات تکمیلی بود، مجازات تکمیلی به جرائم تعزیری درجه ۷ و ۸ نیز تسری یافته است. *

نکته ۱۲: مجازات **تکمیلی**، به جرائم تعزیری درجه هفت و هشت نیز تسری یافته است.

نکته ۱۳: به موجب ماده ۲۸ قانون مجازات اسلامی کلیه مبالغ مذکور در این قانون و سایر قوانین از جمله جزای نقدی به تناسب نرخ تورم هر سه سال یک بار به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب هیئت وزیران تعدیل می شود. تنها اصلاح جزئی در این ماده این است که اشاره شده **تعدیل مبالغ** در خصوص جرائم و تخلفات است.

نکته ۱۴: در خصوص **مصادره اموال**: در حالی که در ماده ۳۷ قانون مجازات اسلامی

مصادره اموال «بدون قید» قابل تبدیل به جزای نقدی درجه یک تا چهار بود، که موجب اصلاحیه اکنون تنها مجازات **مصادره کل اموال** قابل تبدیل است.

نکته ۱۵: در خصوص انفصال، عبارت تبدیل انفصال دائم به موقت، به **تقلیل** انفصال دائم به موقت اصطلاح شده است.

نکته ۱۶: جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی به شرط آنکه **متهم** همکاری موثر در کشف جرم و شناسایی سایر متهمان داشته باشد مجازاتش قابل تعلیق است.

نکته ۱۷: جرایم علیه عفت عمومی: طبق این مقررره قابل **تعلیق** هستند، البته دو جرم، دایر کردن مرکز فساد و فحشا و جرم نمایش و ساخت اشیایی که عفت عمومی را جریحه دار می نماید، همچنان غیر قابل تعلیق هستند.

نکته ۱۸: جرائم کلاهبرداری و جرائم در حکم کلاهبرداری و جرایمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده و **شروع به جرم** آنها، قابل تعلیق دانسته شده است.

نکته ۱۹: منظور از **حبس ابدی غیر حدی**، حبس ابدی است که شرع آنها را تعیین نکرده است. منظور از حبس تعزیری درجه یک نیز حبس بیش از ۲۵ سال است.

نکته ۲۰: مجرمین حبس های تعزیری درجه ۲، ۳، ۴ نیز پس از سپری شدن یک چهارم مدت حبس، می توانند تحت نظارت این سامانه قرار بگیرند.

نکته ۲۱: با توجه به درجه مجازات های جرم آدم ربایی، صدور قرار بازداشت موقت صرفاً در آدم ربایی به عنف و تهدید جایز است.

نکته ۲۲: نظام نیمه آزادی؛ بدین مفهوم است که به محکوم اجازه داده می شود در زمان اجرای حکم در **خارج از زندان** به فعالیت های حرفه ای، آموزشی، حرفه آموزی و نظایر آن بپردازد. تا پیش از این تنها در خصوص حبس تعزیری درجه ۵ تا ۷ امکان

نکات مهم و کلیدی قانون کاهش مجازات حبس تعزیری ۱۳۹۹/ ۲۴۳

برخورداری از نظام نیمه آزادی بود، اما طبق اصلاحیه جرایم تعزیری ۲ تا ۴ نیز اضافه شده است.

نکته ۲۳: چنانچه قاضی دادگاه نظر به اعمال **حداکثر** مجازات را داشته باشد، منطبق با ماده ۳ قانون کاهش مجازات های حبس تعزیری مرتکب را به حبس درجه ۱ محکوم می نماید.

نکته ۲۴: هرچند در ماده ۱۱ قانون کاهش مجازات های حبس تعزیری ماده ۶۹۳ را منحصر در املاک و اراضی متعلق به اشخاص خصوصی ندانسته است ولی با توجه به نظر قانونگذار در خصوص قابل گذشت بودن ماده ۶۹۰ با این قید تفسیر منطقی حکم می کند که قابل گذشت بودن این جرم را **صرفاً** در خصوص املاک و اراضی متعلق به اشخاص خصوصی بدانیم.

نکته ۲۵: کلیه جرائم تعزیری درجه ۵ و ۶ و ۷ و ۸ ارتكابی توسط افراد زیر ۱۸ سال، به استناد ماده ۱۱ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری در اصلاح ماده ۱۰۴ قانون مجازات اسلامی در صورت داشتن بزه دیده **قابل گذشت** است.

نکته ۲۶: مجازات جرم آدم ربایی در صورتی که ارتکاب جرم به عنف یا تهدید باشد: حبس بیش از ۵ تا ۱۰ سال «درجه ۴»

نکته ۲۷: به موجب تبصره ماده ۱۱ کاهش مجازات جرائم قابل گذشت حداقل و حداکثر مجازات های حبس تعزیری درجه ۴ تا درجه ۸ مقرر در قانون برای جرایم قابل گذشت به **نصف** تقلیل می یابد.

نکته ۲۸: مجازات جرم آدم ربایی در صورتی که ارتکاب جرم به عنف یا تهدید نباشد: حبس بیش از ۲ تا ۵ سال «درجه ۵»

نکته ۲۹: مجازات تخریب عمدی در صورتی که میزان خسارت وارده یکصد میلیون ریال یا کمتر باشد؛ جزای نقدی تا معادل دو برابر میزان خسارت وارده (جزای

نقدی نسبی) «درجه ۷».

نکته ۳۰: مجازات جرم **تخریب** محصول، باغ، آسیا، تاکستان و... حبس درجه ۶ «حبس بیش از ۶ ماه تا ۲ سال» و تا ۷۴ ضربه شلاق درجه ۶ می باشد.

نکته ۳۱: مجازات جرم **توهین** به اشخاص عادی، جزای نقدی بیش از ۲ تا ۸ میلیون تومان می باشد.

نکته ۳۲: مجازات جرم **افتراء**، جزای نقدی بیش از ۲ تا ۸ میلیون تومان «درجه ۶» می باشد.

نکته ۳۳: مجازات جرم **اکراه** در قتل عمدی، حبس درجه یک «حبس بیش از ۲۵ سال» می باشد.

نکته ۳۴: مجازات جرم **مبادرت** به امر ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری با تشکیل یا رهبری شبکه چند نفری، جزای نقدی معادل اموال تحصیل شده و انفصال دائم از خدمات دولتی و حبس از ۱۵ سال تا حبس درجه یک «حبس بیش از ۲۵ سال» میباشد.

نکته ۳۵: مجازات جرم **توهین** به ماموران دولتی، ۱,۵ تا ۳ ماه حبس یا تا ۷۴ ضربه شلاق یا ۵۰ هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی درجه ۶ می باشد.

نکته ۳۶: مجازات جرم **جعل** یا **تزویر** در اسناد و نوشته های **غیر رسمی** (عادی) و استفاده از آن، سه ماه تا یک سال حبس یا ۳ تا ۱۲ میلیون ریال جزای نقدی درجه ۶ می باشد.

نکته ۳۷: مجازات جرم **سقط جنین زن حامله** به واسطه اذیت و آزار یا ضرب، ۶ ماه تا ۱,۵ سال حبس درجه ۶ می باشد.

نکته ۳۸: مجازات جرم امتناع از **استرداد طفل** به اشخاص ذی حق در موقع مطالبه

نکته ۶۴: مجازات جرم **تبانی** با یکی از اصحاب دعوی از سوی شخص ثالث برای بردن مال دیگری یا تضییع حق وی در صورت داشتن بزه دیده، شش ماه تا سه سال و نیم حبس و جزای نقدی معادل مال اخذ شده «درجه ۵» می باشد.

نکته ۶۵: مجازات جرم **معرفی مال غیر** به عوض مال خود در صورت داشتن بزه دیده، ۶ ماه تا ۱,۵ سال حبس و جزای نقدی معادل مال اخذ شده «درجه ۵» می باشد.

نکته ۶۶: مجازات جرم **تقاضای ثبت ملک** برخلاف واقع در صورت داشتن بزه دیده، ۶ ماه تا ۳,۵ سال حبس و جزای نقدی معادل مال اخذ شده «درجه ۵» می باشد.

نکته ۶۷: مجازات جرم **تقاضای ثبت ملک توسط وراث** با علم به انتقال یا سلب مالکیت مورث در صورت داشتن بزه دیده، ۶ ماه تا سه سال و نیم حبس و جزای نقدی معادل مال اخذ شده «درجه ۵» می باشد.

نکته ۶۸: مجازات جرم خودداری از استرداد **حق مرتهن** یا انتقال گیرنده ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ اظهارنامه رسمی جهت مطالبه **حق استرداد** یا رهن خود در صورت داشتن بزه دیده، ۶ ماه تا ۳,۵ سال حبس و جزای نقدی معادل مال اخذ شده «درجه ۵» می باشد.

نکته ۶۹: مجازات جرم **تقاضای ثبت ملک توسط امین** در صورت داشتن بزه دیده، ۶ ماه تا ۳,۵ سال حبس و جزای نقدی معادل مال اخذ شده «درجه ۵» می باشد.

نکته ۷۰: مجازات جرم **خیانت یا تبانی متصرف برای ثبت ملک** به نام دیگری در صورت داشتن بزه دیده، ۶ ماه تا ۳,۵ سال حبس و جزای نقدی معادل مال اخذ شده «درجه ۵» می باشد.

نکته ۷۱: مجازات جرم **متصرف قلمداد کردن خود نسبت به ملکی که در تصرف دیگری بوده و تقاضای ثبت آن (کلاهبردار محسوب میشود)** و به ۶ ماه تا ۳,۵ سال حبس و جزای نقدی معادل مال اخذ شده «درجه ۵» می باشد.

بخش هایی از کتاب نکات آزمونی قانون یار جزای عمومی و اختصاصی (موسسه قانون یار)

قابل توجه حقوقدانان محترم

با عنایت به اینکه موسسه قانون یار به اولین هدف خویش در خصوص تالیف کتب آموزشی و کمک آموزشی به صورت کتب نموداری به همراه دی وی صوتی تدریس رسید و مورد توجه تمامی داوطلبان آزمون های حقوقی (مخصوصاً آزمون وکالت) قرار گرفت و از طرفی مورد انتقاد دیگر موسسات قرار گرفتیم، نشان از پیشرفت و موفقیت در این رشته آموزشی می باشد. خداوند بزرگ را شاکریم که اکثر رتبه های تک رقمی پذیرفته شده در آزمون های حقوقی از کتب موسسه قانون یار و تدریس های دکتر بهنام اسدی بهره برده بودند و به همین واسطه موسسه قانون یار با شعار **((با قانون یار، رتبه تک رقمی بیار))** همچنان با غرور در مسیر اهداف عالیه خویش گام بر می دارد.

در نهایت با معرفی کتب کامل و بی نظیر مجموعه قانون یار دکتر بهنام اسدی

به شرح جدول زیر، موفقیت و قبولی قطعی شما را در آزمون های پیش رو مژده میدهد

کتب دو جلدی قانون یار آیین دادرسی مدنی تالیف دکتر بهنام اسدی به همراه DVD صوتی تدریس کتب	کتب چهار جلدی قانون یار مدنی تالیف دکتر بهنام اسدی به همراه DVD صوتی تدریس کتب
کتاب تک جلدی قانون یار مجازات اسلامی تالیف دکتر بهنام اسدی به همراه DVD صوتی تدریس کتب	کتاب تک جلدی قانون یار کیفری تالیف دکتر بهنام اسدی به همراه DVD صوتی تدریس کتب
در جمع بندی نهایی، مجموعه کتب نکات آزمونی قانون یار به شرح زیر مطالعه شود	
* نکات مدنی	* نکات کیفری
* نکات تجارت	* نکات قانون مجازات
* نکات آیین دادرسی مدنی	
در پایان لازم دانستیم چند توصیه ساده برای قبولی در آزمون وکالت ارائه دهیم	
اشتباه نکنید	کتب همنام و مشابه با قانون یار را عجولانه و به اشتباه تهیه نکنید. اول اطمینان، بعد خرید
عجله نکنید	حتماً قبل از تهیه کتب از کارشناسان رسمی و کارآموده قانون یار مشاوره بگیرید
تعجب نکنید	تمام DVD های تدریس صوتی دکتر بهنام اسدی به صورت کاملاً رایگان عرضه می شود
مقایسه کنید	حتماً اول کتب موسسه قانون یار را با تمام کتب دیگر موسسات مقایسه، سپس خرید کنید
بد نیست بدانید	نام قانون یار به صورت قانونی و انحصاری مختص موسسه و انتشارات قانون یار می باشد
مطمئن باشید	شما هم با مطالعه کتب قانون یار (دکتر بهنام اسدی) و این مجموعه، رتبه تک رقمی می شوید
تماس بگیرید	۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵ - ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲ - ۰۲۱۶۶۷۹۵۲۶ - ۰۲۱۶۶۷۹۵۱۹

توجه داشته باشید قطع این کتاب جیبی است و با مطالعه این کتاب مختصر

بالاترین بازدهی را در آزمون خواهید داشت

جامع ترین و بهترین کتاب برای جمع بندی داوطلبانی که در مرحله پایانی و روزهای پایانی نزدیک به آزمون هستند. این کتاب فوق العاده شامل نکات مهم و آزمونی است که هر داوطلب و دانشجوی نیازمند مطالعه این اثر می باشد. جهت تهیه جامع ترین و کامل ترین کتب تماس بگیرید

۰۲۱۶۶۷۹۵۱۹ ۰۲۱۶۶۷۹۵۲۶ ۰۲۱۴۴۴۴۱۷۶۴ ۰۲۱۴۴۴۴۱۷۸۴

ثبت سفارش در واتس آپ . تلگرام به شماره ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

جهت تهیه کاملترین و بهترین کتب با موسسه قانون یار تماس بگیرید ۰۲۱۶۶۷۹۵۱۹ و ۰۲۱۶۶۷۹۵۲۶